

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus XV. De confirmatione legis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

etiam ad præterita docet Layman in *cit. c. fin. n. 7.* Si autem de novo irritum redat aliquem actum, prius validum, extendi etiam potest ad actus præteritos, eos irritandō, seu rescindendō; Suarez *l. 3. de legib. c. 14. n. 11.* securus est, si irritet solum impediendō, ne actus valide fiat; Gail. *l. 2. obser. 9. n. 3.*

^{1019.} Ex hoc vides, de lege hac declarativa *juris antiqui discurrendum*, sicut de lege declarata; si enim declarat hanc, in quantum est merè præcipiens, vel prohibens, porrigitur solum ad futura; si in quantum aliquid novi constituens, vel puniens, aut irritans, de lege declarante dicendum venit, quod de declarata, si clara foret. Alias enim non esset merè declarativa legis, contra suppositum.

ARTICULUS XV.

De confirmatione legis.

^{1020.} **C**onfirmare idem hic significat, ac *approbare*, & validius, atque perfectius reddere, diciturque *juris prius habitu corroboratio*; ut cum Superior confirmat actum inferioris. Duplex communiter distinguitur confirmationis; una, quæ appellatur *in forma communi*, quando scilicet non præcedente informatione in particuli de actu, qui confirmatur, & de circumstantiis necessariò exprimendis illius, adhibitur confirmationis illius à supremo Principe, aut ab alio, ad quem spectat confirmationis. Altera, quæ appellatur *in forma speciali*, atque *ex certa scientia*, quando scilicet præcessit informatio in particuli de actu, & de circumstantiis illius necessariò exprimendis, aut totum insertum est in instrumento Confirmationis *c. 1. c. quod nostram, c. porrecta, de confirm.*

^{1021.} Confirmationis *in forma communi* actui confirmato nihil novi juris tribuit, sed ei, si subsistit, & quatenus subsistit, majus robur, & authoritatem addit; ut ait gloss. in *c. Quia, de concess. præbend. V. in forma*; & Bartolus in *L. privilegia, C. de Sacro-sanct. Eccles.* quia non innovat actum; Layman in *c. inter, de fide instrum. n. 10.* Robur autem, quod actui subsistenti addit, est in eo, quod actus ab inferiore factus legitimè, & à Superiori in forma communi confirmatus, ab inferiore retractari,

vel rescindi non possit; esto partes, in qua rū favorem ejusmodi confirmatio facta est, ab ea recedere possint de mutuo consensu; quia nemo invitus beneficiō sibi concessō uti cogitur. Omnis autem confirmationis censetur esse in forma communi, nisi ex aliquo signo ostendatur, quod sit in forma speciali; ita Suarez *de legibus l. 8. c. 18. n. 7.*

^{1022.} Censetur autem sufficiens signum, si confirmationis fiat cum clausula: *ex certa scientia*. Tunc enim Principi testanti credendum est, Clement. *1. de probat. 2.* si fiat verbis æquipollentibus *3.* si confirmationi inseratur tenor dispositionis confirmationis, *c. penult. de confirmat. util. vel inutili.*

^{1023.} Effectum confirmationis specialis communiter dicunt esse, quod novum jus tribuat actui confirmato, eumque validet, si ante invalidus erat, *juxta c. Si quis, de confirm. utili.* Sed hoc sic indefinitè prolatum in multis fallit quoad effectum dictæ clausulæ, ex certa scientia, ut constat ex *dict. in tit. de Rescript.* & communiter limitatur, ut non procedat. *1.* quoad voluntatem supplendi defectum, si Princeps in tali defectu nunquam dispensare soleat, esto possit. *2.* si defectus sit contra jus naturale. *3.* si per confirmationem derogaretur alterius juri acquisito; ita Layman in *c. 1. de confirm. n. 7.*

Præter hæc not. confirmationem tam in forma communi, quam speciali posse dividii in essentialē, & accidentālē. *Essentialis* est, quæ requiritur ad ejus formam, & substantiam, eò quod in statuentibus non sit potestas ferendi per se ipsos legem, aut condendi statutum obligans, nisi confirmatum à Superiori; ex quo colligitur, quid sit confirmationis *accidentalis*; his positis:

^{1024.} Quæstio est. *1.* an statutum confirmationis à Superiori, confirmatione solum accidentalē, à statuentibus possit tolli, & revocari? *2.* affirm. ex Bartolo in *L. omnes populi, ff. de Jure & Just. n. 33.* Azor p. *1. L. 5. c. 26. q. 15.* quia sic pendet à sola libertate statuentium. Limitari tamen debet. *1.* ut non procedat, si habeat confirmationem Principis in forma speciali. Constat ex *dict. à n. 1023.* Sic enim habet maiorem firmitatem, quam habeat ex natura sa. Cum illud Princeps faciat suum. *Gail.*

Gail. l. 2. observ. r. n. 17. Limitari debet
2. si confirmationi accidentalí adjecta sit
clausula irritans, decernendō irritum, &
inane, si aliquod contra factum fuerit, c.
dilecto, de præbend. junc. gloss. V. hujus-
modi præbenda.

1026. Quæstio est. 2. an statutum inferiorum
à Superiori confirmatum confirmatione
essentiali, à statuentibus possit tolli, & re-
vocati sine consensu Superioris? R. nega-
tivè; sic enim habet autoritatem Confir-
mantis Superioris, in cuius legum muta-
tione sine ipsius consensu nihil potest infe-
rior ex dict. alibi: Sed hoc limitari debet.
1. ut procedat, si confirmatio essentials
principaliter respiciat bonum publicum,
non autem, si favorem statuentium. Li-
mitari debet 2. ut non procedat, si per sta-
tutum taliter confirmatum redeatur ad jus
commune pristinum. Nam hoc favora-
bile est, & ad illud redire facile permitti-
tur, quia sic eo ipso non revocatur sine au-
thoritate Superioris; Pithing de Constitut.
n. 130.

1027. Quæstio est. 3. an hæ limitationes lo-
cum habeant, etiam in casu, quo statuen-
tes statutum suum confirmarunt juramen-
tō? R. si jurarunt, quod nolint illud
tollere, non habere locum; quia tol-
lendō agerent contra juramentum; securi,
si tantum jurarunt, quod velint illud ob-
servare; quia sic tollendo non agunt
contra juramentum. Sed de hac materia
ex professo agimus lib. 2. tit. 30. de Con-
firmat. utili vel inutili, quod me remittit.

ARTICULUS XVI.

De cessatione legis.

1028. Ex cessare potest vel in totum, vel
in partem; in totum cessat, cùm ab-
rogatur, aut cessat ex toto ratio, propter
quam condita est; in partem, cùm ei in
aliquo sub lege cæteroquin comprehen-
so derogatur. Nam, quando quis in cer-
tis circumstantijs, quas prudenter judi-
cari potest, Legislatorem vel noluisse, vel
justè non potuisse velle, ut etiam in ijs
circumstantijs legi locus esset, liberatur ab
obligatione legis, non cessat propriè lex;
cùm ponatur nunquam comprehendisse
casum pro talibus circumstantijs; his præ-
missis:

§. I.

De cessatione legis per ejus abroga- tionem.

A Brogare legem, est eam, postquam
1029. Avim habuit, in totum tollete, vel pre-
tisè, seu purè, nimis sine lege con-
traria, retractandō voluntatem, qua prius
condita fuit; vel per legem illi contra-
riam. Ut autem hæ legum abrogatio
rectè fiat, plura in considerationem ve-
nire possunt. Hinc quæstio est. 1. quis
possit abrogare legem? R. quod is, qui
legem tulit, eandem possit mutare, vel irri-
tandō, vel abrogandō, quando noxia,
vel minus utilis videtur. Idem dicen-
dum venit de illius superiori, vel succe-
sore, c. cum innotuit, de electione, L. qui
injus, L. aliud, §. fin. & L. nemo plus, ff.
de regul. juris.

Quoad alios autem Resp. quod Pracla-
ti, Papâ inferiores, non possint mutare Ca-
nones Conciliorum generalium, vel leges
à summo Pontifice conditas, ex num. 512.
& 525. & constat ex c. cum inferior, de
majorit. & obed. & Clement. Ne Romani,
de elect. Excipe, nisi ex urgente causa præ-
sumi possit, in casu particulari eis non es-
se locum; sed tunc intercedit potius ex-
ceptio, quam abrogatio. Nec possunt ab-
rogare leges à se conditas, si saltem in for-
ma communi sint confirmatae à Pontifice
ex n. 1026. Et quamvis aliqui velint,
quod inferior habens potestatem condon-
di legem in suo territorio, possit in suo
territorio purè abrogare legem Superioris,
vel ei legem contrariam statuere; pro-
babilius tamen est, nullum inferiorem id
posse, nisi ab ipsomet Superiori ad id ha-
beat potestatem; ita Suarez l. 6. de legib.
c. 26. à n. 9. Nam, si id independenter
à Superiori posset, jam non esset inferior
eo, contra suppositum. V. dicta à n. 512.
& 525. & seq.

Dices: Episcopus habet potestatem pro
suo territorio dispensandi in lege Superio-
ris; ergo etiam condendi legem contra-
riam, vel purè abrogandi. Ant. pat. quia
talism potestas pertinet ad rectam, & sua-
vem gubernationem suæ dicecessis; patet
etiam conseq. Nam eadem potestas ne-
cessaria est, quoad vim abrogandi; cùm
sapè lex universalis pro ditione particu-
lari